

е бъдещият патриарх Доситей Нотара. В сведенията за пътуването му през 1669 г. е отбелязано, че той посещава града в края на същата година.¹⁸ Дневникът на патриарх Хрисантос Нотарас потвърждава визитата му в Сливен през 1720 г.¹⁹ Конкретната причина за пътуването е финансова- набиране средства за възстановяването на храма "Св. Възкресение" в Ерусалим. Хрисантос Нотарас пристига в Сливен на 13 май с.г. Ерусалимските духовници изпращат част от събраните помощи в Солун и Одрин, за да бъдат продадени, друга - в Тегирдаг, където е резиденцията на патриарсите. Сред дарителите от Ктитохор /Клуцохор- б.м./ се вписват х. Куртис, екзарх на Одринската митрополия, х. Пасхалис Триандафилос, х. Дукас, х. Ставрикас, х. Николас, х. Стоян, х. Димитър, х. Вълко, х. Генчо.

В края на XVIII и началото на XIX в. от Божи гроб се завръщат х. Михаил, х. Василиу, х. Конда, х. Ставри Сливенски, х. Димитър Сливенски, х. Кужо, х. Сиву, х. Петър, х. Божил, х. Гендо, х. Койно, х. Тодор, х. Диаманди, х. Нойко и др. Бащата на Иван Добровски е подтикнат да тръгне за Ерусалим от приятеля си х. Георги, защото „ако стане хаджия ще стане чорбаджия и благороден и тогава няма властта да го връща".²⁰ /20/ Мнозина сливенци отиват по два или три пъти до светите места.

Хаджи Петър Христов ходи до Ерусалим три пъти. Неговите синове и внуци също се покланят на Божи гроб. За много сливенски фамилии хаджийството е родова традиция, както показват имената- х. Иван х. Стоянович х. Петров, х. Костадин х. Поп Димитров х. Костов, х. Георги х. Райнович, х. Стефан х. Тодоров, х. Георги х. Канев и др. Видният възрожденски деец Михаил Колони произхожда от род на критски християни, преселени в Сливен през втората половина на XVIII в. Неговият баща Васил, чичовците му Калуд и Коста, братовчедът му Михаил Завараджията посещават Божи гроб до началото на 20-те години на следващото столетие. След х. Кужо, родоначалник на рода Козарови, пред Божествения авторитет се покланят х. Кондю, х. Анастас, х. Григор, х. Тодор от същия род. - "Наскоро след годеежа, по тогавашен обичай, баща ми заминава за Божи гроб, да стане "хаджия" /1854 г.-б.м./- благородно звание, което не всеки можел да носи- пише д-р Александър Т. Козаров. Изпращането му станало много тържествено. Турга в пояса си 30000 гроша и тръгва като оставя две затворени писма със завещанието си. Тръгва, без да го види годеницата му, в най- размирното време- Руско-турската Кримска война 1854 г. Бавил се е по пътя почти година. Връща се жив и здрав, като донеся много дарове, за свои и познати /ковани севлиени сандъци, пълни с копирени платове, хавлии, бохчалъци, скъпоценни кандила, Ерусалимски епита-